

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"ה ניסן תש"פ | דף היומי בבלי: שבת מד.
דף היומי בהלכה: מסימן תס"ז אמצע סעיף י"ד בהגה "ואם רוצה יוכל למכור" עד סעיף ט"ו.
מוסר: שמירת הלשון - שער התורה ודע עוד' עד סוף פרק ט'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק ג משנה יג עד פרק ג משנה טו

שרשרת ישועות מדהימה בזכות הודיה לה' | מהפכת הקורונה עורכת לנו היכרות עם אחת היכולות האנושיות
שעד היום לא ידענו עליה... | האם ניתן לברך 'ברכת מעין שבע' במנין מאולתר? | 1870

על דא ועל הא

בליל החג, כשליזו האחים אייזנבאך את העולים
החדשים מבית הכנסת לביתם, התברר להם לפתע כי
אין ברשותם אף לא הגדה אחת! הם היו אובדי עצות,
אבל אז הפתיע אותם אביהם הגדול ר' זועלוול ברעיון...

"זאהבת לרעך כמוך" - כפשוטו ממש

שליט"א, בחור נמרץ כמוהו, להירתם עימו למבצע הגדול של קירוב המשפחה וסידור כל צרכיהם ברוחניות ובגשמיות. בימים שלפני הפסח עסקו האחים האהובים במצות 'קמחא דפסחא', בגיוס כספים עבור אותה משפחה, כדי להביא לביתם את כל צרכי הפסח ברחבות, ולהכשיר את הבית וכו'. הם השתדלו בכל יכולתם להקל מהם את קשיי הקליטה ולהנעים להם במקומם החדש בארץ הקודש, וטרחו רבות בשביל כך שלא יחסר כלום בבית, ויחוו במנוחת ושמחת החג.

עם התקדש ליל פסח לקחו האחים את בני משפחת העולים החדשים עימם יחדיו לבית הכנסת, לתפילת החג ואמירת ההלל המרוממת. והנה בדרכם חזרה מבית הכנסת, כשליזו את העולים הנרגשים לביתם החדש, התברר שאין להם בביתם 'הגדה של פסח', אף לא אחת!

על כך לא חשבו האחים... הם לא נתנו דעתם לפרט זה, שצריך לדאוג להביא 'הגדות' לליל הסדר! הם נבוכו מעט ולא ידעו מה לעשות, מנין ישיגו עתה ברגע שאחרי אחרון הגדות בשביל כל בני אותה משפחה? באותם ימים לא היו מצויים בכל בית עודף של הגדות רבות כבימינו... וכל ההגדות שהיו בביתם שלהם נצרכו

שח הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א: סיפר מוהר"ר משה שמואל אייזנבאך זצ"ל, בן מחותני הרה"ח הישיש המפור' מוהר"ר זועלוול אייזנבאך זצ"ל מפה עיר הקודש ת"ו, שבבחרותו למד בישיבת 'מאור עיניים' ראחמסטריוקא, ושם הצטרף לכמה פעילים שהיו עוסקים בקירוב רחוקים. באהבת-ישראל המיוחדת שלו חיבב מאוד מצוה זו, ובסייעתא דשמיא ראה ברכה בעמלו, והיה מכתת רגליו למרחקים בשביל קירוב איש ישראל אל אביו שבשמים!

שנה אחת בימים שלפני חג הפסח, עלתה מרומניה משפחה שלמה של עולים חדשים שהתיישבו בירושלים, יהודים טובים תמימים וישרים, שלא היה להם כמעט כלום, ולא ידעו כמעט כלום - מחמת האנטישמיות הגדולה ששררה באותן שנים ברומניה לא היה ביכולתם לעסוק בתורה וביהדות, ולכן עזבו הכל בארץ נכר ועלו ארצה בעירום ובחוסר כל.

ר' משה שמואל שמח מאוד על המצוה הגדולה שנזדמנה לידו, לסייע ולתמוך במשפחה שלמה ויקרה מאחינו בני ישראל, לקרבם ולסדרם כראוי בצעדיהם הראשונים בארץ הקודש. להצלחת המשימה דיבר על לב אחיו, ה"ה מחו' מוהר"ר אשר אייזנבאך

לשימוש בני הבית!

בינתיים נספיק ללמוד עוד קצת בתוה"ק עד שתחזרו...
הבנים ציינו כמובן לדבר אביהם הגדול, לקחו את ההגדות וערכו את הסדר בשביל העולים החדשים, כאשר בבית משפחת אייזנבאך הענקית יושבים כל עשרות הצאצאים אנשים נשים וטף כ"י, וממתינים על שני האחים שיסיימו את מצוותם הנאמנה ויחזירו את ההגדות, כדי שיוכלו אף הם להתחיל בעריכת הסדר... כמה טבעי ופשוט היה לאנשי מעלה שבדור הקודם, גודל חובתם לעזור ולסייע לאחרים! הם הבינו בפשיטות שמה שיש 'לי' לא נועד רק בשביל עצמי תמיד... לא כדי לחשוב ולדאוג רק לאנוכיות שלי... - אולי באופנים מסוימים נועדו ההגדות שלי בשביל השני?!... יש לחשוב על השני לפחות כמי שחושב על עצמו... ואהבת לרעך כמוך!

(טיב השיחות)

זמן עריכת הסדר הגיע, ואביהם הגדול ר' וועלוול רוצה כבר לפצוח באמירת 'קדש' וכו' כנהוג, כל המשפחה הרחבה והמסועפת כבר יושבת וממתנת, אבל שני האחים לא מוכנים עדיין... הם תרים ומחפשים אחר עצה לבעיה שלפניהם, כיצד משיגים עתה 'הגדות' לאותה משפחה? ליבם דואג על הצלחת הסדר שם... מי יודע אם יודעים הם בכלל כיצד עורכים את 'ליל הסדר'...?

כראות אביהם את גודל דאגתם וטרחתם להצלחת אותה משפחה, פנה אליהם בחיוך מרגיע: "וכי מה הבעיה? קחו עימכם את ההגדות שלנו, ותיגשו עימם אל אותה משפחה, תערכו להם שם את הסדר כדת וכדין! וכשתסיימו ותשובו עם ההגדות נערוך אנו כאן את הסדר... אין אנו ממהרים... זה הרי חג החירות..."

על הא ועל דא

בשנה הבאה בעז"ה, בעת ש'נסגור' בשיחת טלפון את הימים והזמנים בהם נתארח אצל ההורים במהלך החג, חשוב מאוד שנוכח את הפסח המיוחד שעבר עלינו השנה...

הארה חשובה לצעירים שבינינו

המרובה בהכנת הבית לפסח ובהיערכות לליל הסדר, זאת לצד העלות הכספית הכבדה שנחתה על כתפיהם בעקבות הצורך לחגוג את כל החג בבית.

רגע לאחר שהחג נגמר, חובה עלינו לחשוב מי בעצם שילם על החג בשנים עברו? מי טרח ועמל על מעדני החג בשנים קדמוניות?...

התרגלנו כל כך לבוא ולהתארח בבתיהם של ההורים, בלי לעצור לרגע ולחשוב על העלות הכספית האדירה שנופלת על כתפיהם, על העבודה הרבה בה הם מתייגעים כדי שאנחנו נגיע ונתארח כמו בני מלכים.

בוודאי שההורים שמחים שאנחנו מגיעים, אין חולק. אבל בשנה הבאה, עת נסגור בשיחת טלפון את הזמנים והמועדים בהם נתארח אנחנו, ונתאם הגעה מול האחים והאחיות האחרים, ראוי וחשוב להיזכר גם בפסח הזה, להיזכר בטרחה ובעלות הכספית. רק להיזכר...

(קטע מתוך טור שפורסם ב'שחרית' כ"ה בניסן)

ת. פרנקל

מהמאפיינים הבולטים ביותר של ימי החגים בערים החרדיות, הן שיירות האוטובוסים העושים את דרכם מהכא להתם מלאים במשפחות צוהלות על ילדיהם וטפם. בכל ערב חג מתרחשת מיני יציאת מצרים, כאשר מאות אלפים נעים בדרכים מביתר לירושלים, מירושלים לבני ברק ומבני ברק לאשדוד.

הפסח הזה שממו רחובות הערים ואף זנבו של אוטובוס לא נראה באופק, ומשפחות רבות, בפעם הראשונה בחייהן, חגגו את החג בביתם.

רבים מן האברכים שנאלצו לחגוג את ליל הסדר בפרט, וחג הפסח בכלל, בביתם במקום להתארח אצל הוריהם, ציינו כי נהנו מאוד מליל הסדר בחברת המשפחה הגרעינית. ליל סדר בו היה להם זמן ויכולת להקשיב לילדים ולהסביר את סיפור יציאת מצרים בשפה פשוטה לפעוטות.

אך באותה נשימה הם התאוננו על הקושי הגדול והטרחה

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

שבת דף מד

מדוע העושה מלאכה בשבת נקרא 'מחלל' שבת - וכי איש בזוי שכזה יכול לפגוע בקדושת השבת!?

"רבי אליעזר ברבי שמעון אומר: מסתפק מן הנר הכבה, ומן השמן המטפטף, ואפילו בשעה שהנר דולק"

בגמרתנו אנו למדים על השיטות בטלטול נר, שרבי יהודה מחמיר, רבי מאיר מקל, רבי שמעון מקל עוד, ורבי אלעזר ברבי שמעון מקל עוד יותר. והנה בגמרא בסנהדרין (עג): אומר רבי אלעזר ברבי שמעון שהמחלל את השבת ניתן להצילו בנפשו. ייתכן לומר, שמכיון שרבי אלעזר ברבי שמעון מחמיר כל כך בענין חילול שבת, עד כדי כך שניתן להצילו בנפשו, לכן מקל בסוגייתנו ומוצא צד היתר לומר שעדיין אינו נחשב חילול שבת. ואפשר לומר גם להיפך: כיון שרבי אלעזר ברבי שמעון מקל כל כך בעניני מוקצה, כמבואר בסוגייתנו, לכן החמיר בגמ' בסנהדרין.

(מרגליות הש"ס - ברכת אליהו ע' רנב)

יהודי שעושה מלאכה בשבת ר"ל, הריהו מחלל את השבת. 'חילול' שבת פירושו פגיעה בקדושת השבת. ולכאורה, איך זה יתכן? וכי מבזזה זה יכול לחלל את השבת? אולם התשובה היא - כן! לכל יהודי יש נשמה חלק אלוק ממעל, והוא ממעיט בקדושת השבת בזה שעושה מלאכה. וכן לאיך גיסא, כתוב 'זכור את יום השבת לקדשו', ואומר ה'שפת אמת' שדבר זה רבותא גדולה, שבכח בני ישראל להוסיף קדושה לשבת [עייין שפת אמת לשבה"ג ריש תר"מ].

הסיפור היומי

כשנכדי עלה למטוס, שמח לגלות שקיבל מקום נוח ליד החלון... הוא התחיל להתארגן לשינה, אבל אז חש טפיחה על שכמו. יהודי נחמד פונה אליו ושואל אותו: "אולי אתה מוכן להחליף אתי מקום?"

שוב מתברר: מוזיתורים לא מפסידים...

לו, ומה עוד שגם המקום לידו היה פנוי, וכך יכול היה להתרווח יותר ולישון במנוחה.

כשהוא מתחיל להסתדר לשינה, הוא מקבל טפיחה על השכם. הוא מסתובב, ויהודי נחמד פונה אליו ושואל אותו: "אולי אתה רוצה להחליף עמי מקום? המקום שלי הוא שם..." ומצביע לו על מקום בין שני אנשים, מקום שהוא בהחלט מאד לא נוח, ובפרט לעומת מקום ליד החלון, ועוד כשיש לידו מקום פנוי.

שאלו נכדי: "מדוע אתה רוצה להחליף?"

השיב לו היהודי: אני נוסע כאן עם אשתי ונתנו לנו מקומות שני מקומות נפרדים ורחוקים האחד מהשני".

נכדי, שהוא בחור עדין ובעל מדות מעולות, הסכים לוותר על מקומו הנוח כדי לעשות נוח ליהודי אחר. הוא התיישב ליד האנשים, וכדרכם של יהודים התחיל לדבר עם השכן שלידו.

סיפר לנו ידידנו הרב רבי פיבל קירשנבוים שליט"א: אני גר במונסי, ובני שגר בלייקווד אירס את בתו בשעה ומוצלחת, והאופרוף נקבע לשבת פרשת משפטים במונסי.

נכדי, אחי הכלה, הלומד בישיבה בירושלים, הזמין טיסה ליום חמישי בערב, והיה אמור לנחות ביום שישי בבוקר בניו יורק ומשם לנסוע ישר למונסי לאופרוף, אך מכיון שכולם כאן עסוקים למעלה מראש בהכנות לקראת החתונה, קבעו שיגיע לשדה התעופה ומשם כבר יסתדר ויקח מונית למונסי.

אבל בכל זאת הנושא כבר הדאיג אותו, איך יגיע למונסי, ובפרט שמונית זה לא זול כל כך, והמחיר הוא מאה ושלושים דולר.

נכדי הבחור עלה על המטוס וקיבל מקום ליד החלון. הוא שמח מאד, כי כך יוכל קצת לנוח לקראת השבת הגדולה המצפה

וכך היה. המארח לקח אותו ישר לבית כנסת להתפלל שחרית בזמנו, וכשגמר להתפלל אספנו אותו לביתנו. וכך בזכות הוויתור הגיע במהירות למונסי בלא טירחה. שוב התברר שמוותורים לא מפסידים, זו מציאות שעובדת בכל תחומי החיים.
(ווי העמודים ניסן תש"פ)

וסיפר לו שהוא צריך להגיע למונסי, ושאלו אולי הוא יודע דרך איך להגיע למונסי.
ואז, האיש שישב בצד השני של הכסא, שמע את השיחה ואמר לו: "אני נוסע למונסי, ואני אקח אותך..."

סגולות וישועות

כשרב העיר קיבץ עשרים אברכים וביקש מהם לעזור לו לעצור את מלאך המוות...

סיפור מיוחד משנותיה הראשונות של גייטסהד היהודית

את השני בכל מה שיכולו, לראות רק את הטובה בזולת, להגיע הביתה ולומר דבר תורה או סיפור על לב טוב, או איך לדון כל אחד לכף זכות. "כשאתם הולכים בדרך, לומר תוך כדי כך איזו הרגשה או חידוש בסוגיית לב טוב, והעיקר שלא לקטרג על הזולת אלא לשבח ולראות את המעלות של אחרים".
האברכים קיבלו על עצמם את התקנות, והיתה התעוררות גדולה בין תושבי המקום בענייני בין אדם לחבירו, ובאותו השנה לא נפטר אפילו יהודי אחד בעיירה!
(ווי העמודים ניסן תש"פ)

גייטסהד לפני כחמישים שנה היתה ישוב יהודי קטן, ומטבע הדברים, לא התקיימו שם יותר מאשר לוויה אחת או שתיים בשנה. אולם בשנה מסויימת נפטרו שם אחד עשר יהודים! המשגיח הגה"צ רבי מתתיהו חיים סלומון שליט"א כיהן באותן שנים כמרא דאתרא של העיר. הוא קיבץ חבורה של עשרים אברכים והסביר להם שיש חובה לעצור את מלאך המוות, והוא מבקש מהם לעזור לו.
ואמר להם, שהוא מבקש מהם לקבל על עצמם למשך שנה שלימה, לעבוד על המידות של לב טוב ועין טובה, לשבח אחד

הש"ת היומי

שכח לספור בלילה, ולמחרת נזכר לאחר השקיעה בין השמשות - האם יכול להמשיך לספור בברכה?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

יכול להמשיך, אלא ספירת יום מועילה להחשב "תמימות", שעכ"פ לא חסר ספירת יממה, וממילא כשספר בין השמשות יכול להמשיך לספור, שמא עדיין יום וגם אם כבר לילה שמא הלכה שאם החסיר ספירה יכול להמשיך. וכן הורה הגר"א גנחובסקי בצוק"ל.
אמנם אמר הגאון הנ"ל דבר חידוש, שאם באחד הימים הקדים לספור לפני צאת הכוכבים וגם באחד הימים התעכב ולא ספר עד בין השמשות, אז ודאי לא יוכל להמשיך לספור בברכה. ולמשל, אם ביום ארבעה לספירה ספר לפני צאת הכוכבים, וביום ששה

שאלה: מי ששכח לספור ספירת העומר בלילה, וביום המחרת ג"כ שכח מלספור, ונזכר כמה דקות לאחר השקיעה בבין השמשות וספר, האם יכול להמשיך לספור בברכה, או שמא דווקא מי שספר ביום יכול להמשיך, אבל הסופר בבין השמשות יש שני ספקות שאינה ספירה - שמא ספירה ביום לא מועילה, ושלא כבר בין השמשות נחשב לילה ושייך לספירה הבאה?
תשובה: דנו בזה הפוסקים, ובש"ת בית שלמה הכריע שיכול לברך, וטעמו, שהסופר ביום נראה בתרומת הדשן שאי"צ לדון מספק ספיקא שמא מועיל ספירת יום ושלא מי שהחסיר ספירה

חסר לו ששה ועשרים, ואם בין השמשות הוא יום חסרה לו ספירת ארבעה. ודברי פי חכם חן ושפתים ישק משיב דברים נכוחים.

ועשרים ספר בסוף היום בבין השמשות, אז כשבא לספור שבעה ועשרים בוודאי חסרה לו ספירה, שכן אם בין השמשות הוא לילה

עניינא דיומא

מצינו אצל כמה גדולים וצדיקים שנהגו לחזור כמה וכמה פעמים במשך הלילה והיום את מנין ספירת היום, כדי שלא להסיח דעת מהספירה

מקורות ומעמדים למנהג לחזור על ספירת העומר גם ביום - מאת הרב ישראל יעקב פרבר והרב יהודה לייב שטיסל מח"ס 'המנהג'

אחר שמונה עשרה לאחר חצי קדיש.

אבל יש שנוהגים לספור קודם אמירת 'ברוך שאמר' ("שו"ת דברי יציב" ח"ב ט), וכן המנהג בחצרות באבוב, ביאלא וספינקא.

לספור כמה פעמים

ומצינו אצל כמה גדולים וצדיקים שנהגו לחזור כמה וכמה פעמים במשך הלילה והיום את מנין ספירת היום, כדי שלא להסיח דעת מהספירה, כמבואר בזוהר הק' בכוונת הפסוק 'שבע שבתות תמימות תהיינה'. וכך נהג הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זצ"ל ("שו"ת מראה יחזקאל" סי' קד).

ומסופר על גדול אחד שהיה נוהג כשהיה רוגז על איזה ענין בימי הספירה, היה יכול לומר ביום חמשה עשר לספירה: 'כבר אמרתי ט"ו פעמים שיעשו כך וכך', ולמשל ביום עשרים ושלושה לספירה היה יכול לומר, 'כבר אמרתי כ"ג פעמים שיעשו כך' וכדו'.

כתיבה באגרת כך וכך למטמוני"ם

ובספר "באר"ת המים" מובא בשמו לזכור לפחות עשר פעמים ביום מהספירה של אותו יום. וכן הרה"ק בעל ה"חקל יצחק" מספינקא היה סופר ספירת העומר בלא ברכה כמה פעמים ביום, והיה מזהיר לבניו ונכדיו שגם הם ינהגו כן, וכך נהג גם הרה"ק רבי חנה מקאלאשיץ להזכיר את מנין הספירה כמה פעמים במשך היום ("דברי חנה" ח"ב דף קיג).

על פי זה נתפשט המנהג בקרב ישראל שמציינים במכתבים שכותבים בימי הספירה 'כך וכך לעומר' או 'למטמוני"ם' כדי שלא להסיח דעת מהספירה במשך היום ("טעמי המנהגים" אות תריג).

המנהג בהרבה מקומות לחזור ולספור ספירת העומר ביום בלא ברכה, ובכל יום אחרי תפילת שחרית אומר הש"ץ 'היום כך וכך לעומר', והקהל עונה אחריו. מנהג זה מביא המהרש"ל בספרו "ים של שלמה" (סוף מס' בבא קמא) כמנהג אנשי ארץ ישראל, ובספר "כתר שם טוב" כותב שכן הוא גם המנהג במצרים.

ונהגו כן, כדי שאם שכח אחד מהקהל לספור ספירת העומר בלילה, ייזכר ויספור עכשיו ביום ובכך תועיל לו הספירה ביום שיוכל לקיים המצוה ולהמשיך ולספור בשאר הלילות בברכה. ויש מקומות שהכריזו כן מפורש: 'אמש היתה הספירה כך וכך, ומי ששכח יספור עכשיו בלא ברכה' ("מועד לכל חי" סי' ה ס"ז). בספר "כרם שלמה" (הובא ב"מנחת עומר" סק"א) כותב, שטוב לנהוג כן בכל מקום, שבכל יום ויום יספרו עוד פעם ביום את הספירה, וכן היו נוהגים אנשי מעשה. וכן כותב גם ה"כף החיים" (סי' תפט סק"פ).

וכך נתפשט אצל הרבה צדיקים וגאוני הדורות שהיו סופרים גם ביום, ובספר "עטרת מנחם" (אות קצא) כותב בשם הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק, שאמר שיש לחזור ולספור הספירה אף בבוקר. וכך נהגו הבית אהרן מקארלין זצ"ל והרה"ק רבי יצחק מסטיטשין זצ"ל.

מתי סופרים?

עיקר המנהג הוא לספור אחר התפילה, כמובא בספר "ברית כהונה" (מנהגי ג'רבא, אות ע סק"ד). והגאון רבי חיים פלאג'י זצ"ל כותב שהיו סופרים כן אחר קדיש 'תתקבל' או לפני אמירת 'קוה אל ה' ("מועד לכל חי" סי' ה ס"ז), ובסוריה היו סופרים

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

עוף שנמצא בו חמץ לאחר מליחתו - מה יעשה בו בפסח?

למכור לגוי, אלא שיש לקלפו תחילה במקום שבו נגע החמץ. (ויש אומרים שמותר להשהות את העופות ברשותו בפסח ואין צורך למוכרם לגוי; ואף את העוף שבו נמצא החמץ ניתן להשהות, לאחר קילוף).

[שו"ע תסז, יד, ומשנ"ב עו-עז; וראה שעה"צ קלח]

כפי שלמדנו, עוף שנמצא בו חמץ לאחר מליחתו, ולפני ההדחה שלאחריה - לדעת הרמ"א אסור לאוכלו בפסח; והעופות האחרים, במידה ויתכן שנגעו בחמץ, מותרים, אך יש לקלפם. ומותר למכור עופות אלו לגוי בפסח אף ללא קילוף. ונחלקו הפוסקים בנוגע לעוף שבו נמצא החמץ: יש אומרים שאסור למכור לגוי, וחובה לבערו; ויש אומרים שאף עוף זה ניתן

'כבוש כמבושל' - האם תמיד נדרשות עשרים וארבע שעות לשם כך?

הטעם אף בזמן קצר. ולכן, הבשר, או מאכל אחר, ששהה בתוך 'ציר' זה יחד עם חמץ בפסח - דינו כחמץ גמור וחובה לבערו. ושיעור 'כדי שירתיח', נמדד על פי כלי שעובי דפנותיו בינוני, כמות מים בינונית, ואש בינונית.

[משנ"ב תסז, עח; ביאורים ומוספים דרשו, 103 רתמו, 67]

מאכל ששהה בתוך נוזל במשך עשרים וארבע שעות רצופות, נחשב כאילו התבשל בנוזל זה. ודין זה מכונה 'כבוש כמבושל'. אולם, בשר שיוצא ממנו 'ציר' בשעת מליחתו, נחשב כאילו התבשל בציר זה אף בשהייה מועטת של 'כדי שיתן על האור וירתיח', משום שציר זה הוא מלוח מאוד, ובכוחו להבליע את

מאכל שנשטף במים 'מחומצים' - מה דינו בפסח?

שכתבו העליונה של המאכל, שבה נגעו המים. ואם מדובר בבשר - חובה לקלפו לפני האכילה בפסח אף אם אינו מלוח כלל, משום שיש בו נקבוביות רבות, אשר המים נכנסים לתוכן בעת השטיפה.

[משנ"ב תסז, עח]

מאכל קר שנשטף במים האסורים לשתייה בפסח מחמת תערובת חמץ - מותר לאוכלו בפסח. ואף אם המאכל מלוח מאד, אין בכוח המליחות 'להבליע' את טעם החמץ במאכל בעת השטיפה, כיון שאדרבה, המים מסירים את המלח מעל המאכל, אולם, לפני האכילה בפסח יש לקלף את

* עוף שנמצא בתוכו חמץ לאחר מליחתו, ולפני ההדחה שלאחריה - לדעת הרמ"א, אסור לאוכלו בפסח. והעופות האחרים שנמלחו יחד עם עוף זה, מותרים, אך אם יתכן שהחמץ נגע גם בהם - יש לקלף מעט משכבתם העליונה.

* מאכל של היתר שנמלח יחד עם מאכל אסור - אם אין בכמות מאכל היתר פי שישים מהמאכל האסור - הריהו אסור באכילה; ואם נמלח יחד עמו מאכל נוסף, אשר נגע בו בשעת המליחה - אם מאכל האיסור הוא שמנוני, נאסר אף המאכל הנוסף.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ניתן להכשיר מיקרוגל באמצעות אידוי מים?

לתוך המים, שהרי המים אינן נמצאין על גביהן. ויש אומרים שפעולה זו נחשבת להגעלה, כי די בכך שהאדים מפליטים את הבליעה החוצה מדפנות המיקרוגל; ובתנאי שינקו את המיקרוגל לפני הגעלתו, ולא ישתמשו בו בעשרים וארבע השעות שלפני ההגעלה.

[ביאורים ומוספים דרשו תנא, 73]

מיקרוגל המצופה מתכת (ולא אמאייל) - נחלקו הפוסקים אם ניתן להכשירו לפסח על ידי אדים, דהיינו באמצעות הנחת כלי עם מים בתוכו, אשר יתאדו בעת הפעלתו:

יש אומרים שפעולה זו אינה נחשבת להגעלה, כיון ש'בליעות' שבכלי אינן נפלטות על ידי אדים אלא כאשר האדים 'מחברים' אותם ומפליטים אותם לתוך מי ההגעלה, ואילו במיקרוגל, אף שהדפנות מלאות באדים, אין האדים מפליטות את הבליעות

הלוח היומי

כ"ה בניסן | רבי משה ב"ר יוסף מטראני זצ"ל, בעל שו"ת מביט, קרית ספר, בית אלוקים ואגרת גאולת עולם

בשנת תי"א, נהגו לחגוג פורים שני בקהילת קארפינטראץ-צרפת על הצלתם מעלילת הדם.

יארצייט:

שמ"ה: רבי משה ב"ר יוסף מטראני זצ"ל, בעל שו"ת מביט, קרית ספר, בית אלוקים ואגרת גאולת עולם (וי"א שנפטר בז' של פסח).
שס"ו: רבי משה ב"ר אברהם מאט זצ"ל, מפרמיישלא, תלמיד המהרש"ל, בעל מטה משה.
תרל"ו: רבי חיים ב"ר אריה לליבוש הלברשטאם זצ"ל, האדמו"ר מצאנז, בעל דברי חיים.
תרח"צ: רבי שמריהו יהודה לייב מדליה הי"ד, רבה של מוסקבה ויטאבסק ועוד.
תשכ"ג: רבי נפתלי ב"ר בנימין (המגיד ממניסק) הכהן שקוביצקי זצ"ל, אב"ד גייטסהד.
תשס"א: רבי חיים דב ב"ר שרגא פייטל רבינוביץ זצ"ל, בעל דעת סופרים.

כיצד ינהג אדם שנאלץ לספר לשון הרע משום חשש פיקוח נפש?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

שיש לצמצם ולומר רק כפי ההכרח, ואם אפשר לומר ברמז, ירמוז. שהרי יהונתן היה צריך להודיע לדוד ששאל אורב לו להורגו, משום פיקוח נפש, ואע"פ כן מסר לו את הדברים על ידי סימן החיצים (שמואל א, כ כא-כב), כי במקום שאפשר להודיע ברמז ראוי לרמוז, וכפי שכתב המהר"י קרא (שם) שלא אמר לו בפה אלא עפ"י סימן, משום 'הולך רכיל מגלה סוד'.

ומוסיף ה'חפץ חיים', כי על אחת כמה וכמה כאשר מדובר רק בדברי חירופין וגידופין שיבואו עליו אם לא יספר - בוודאי אין לו לחוש לזה כלל, ואדרבה, על ידי זה יהיה נחשב לעתיד מאוהבי ה' יתברך ופניו יאירו כאור השמש, כמו שאמרו חז"ל על הנעלבים ואינם עולבים וכו'.

אתמול למדנו כי אפילו מפצירים בו אביו או רבו שיספר להם מה שדיבר פלוני על אודותיהם, אסור לו לספר. בסעיפים הנלמדים היום (כלל א' מהלכות רכילות סעיפים ו-ז) ממשיך ה'חפץ חיים' וכותב כי אפילו אם סירובו לספר יגרום לו הפסד ממון ופרנסה, אסור לו לספר, ככל שאר לאווין שאדם מחויב לתת את כל אשר לו ולא לעבור עליהם. ובהגה"ה מציין ה'חפץ חיים', כי פשוט הדבר שגם אם מחמת סירובו לספר לא יהיה לו כיצד לפרנס את בני ביתו, אין זה נחשב כסכנת נפשות שמחמתה יהיה מותר לו לעבור על לאו דאורייתא.

בביאורים ומוספים מביאים, כי גם כשאדם נאלץ לספר לשון הרע משום חשש פיקוח נפש, כתב הגר"מ שטרנבוך בשם הגר"א

יארציית הרה"ק רבי חיים ב"ר אריה לייבוש הלברשטם - ה'דברי חיים' מצאנו

י' לעומר

הרה"ק רבי חיים מצאנו צעק פעם בלהבת קודשו: "איני ירא לא מפני מלאכים ולא מפני שרפים ולא מהחיות ואופני הקודש רק מהבורא כל עולמים לבדו".

(שפע חיים מצאנו - רעוא דרעוין - תולדות מאמר ו ס"ק ה)

לפני כל דבר שאנו באים לעשות, נשתדל לחשוב האם זהו רצון ה', ונזהר שלא לעבור על רצון ה' בגלל בוששה מהזולת וכדו'.